Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1870. Wydano i rozesłano dnia 1. Listopada 1870. **Część XXII.**

Nr. 79.

Ustawa z dnia 14. Października 1870. r.,

nadająca statut miejski królewskiemu stołecznemu miastu Lwowu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

Artykuł I.

Królewskiemu stołecznemu miastu Lwowu nadaję załączony statut miejski.

Artykuł II.

Postanowienia tego statutu o składzie, o wyborze i urządzeniu Rady miejskiej wejdą w wykonanie zaraz po jego ogłoszeniu.

Artykuł III.

Skoro Rada miejska się ukonstytuuje, statut ten stanie się w całości obowiązującym.

Artykuł IV.

Równocześnie z działalnością tego statutu tracą moc obowiązującą dotychczasowe rozporządzenia i przepisy, dotyczące urządzenia gminnego miasta Lwowa.

Artykuł V.

Przeprowadzenie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Franciszek Józef w. r.

Taaffe w. r.

Statut

królewskiego stołecznego miasta Lwowa.

A.

Ustawa gminna.

Dział I.

O gminie w ogólności.

§. 1.

Obręb gminy.

Obręb gminy miasta Lwowa obejmuje wszystkie w katastrze podatkowym lub w księgach gruntowych miasta zapisane realności.

§. 2.

Zmiana granic.

Do zmiany granic miasta potrzeba przyzwolenia Wydziału krajowego, które udzielonem być może tylko za poprzedniem oświadczeniem politycznej Władzy krajowej, iż przeciw temu ze względów publicznych nie ma nic do zarzucenia.

Dział II.

O członkach gminy.

§. 3.

Członkowie gminy i obcy.

Członkami gminy są:

a) osoby, mające w gminie miasta Lwowa prawo przynależności (przynależni do gminy);

b) uczestnicy, tj. osoby, nie mające w tej gminie prawa przynależności, jeżeli w obrębie tej gminy majątek nieruchomy posiadają, lub jeżeli

od przedsiębiorstwa zarobkowego, samoistnie wykonywanego, albo od dochodu bezpośredni podatek w gminie miasta Lwowa opłacają.

Pod temi warunkami należą do uczestników gminy także korporacye, stowarzyszenia, zakłady i fundacye.

Wszystkie inne osoby w gminie są obcemi.

§. 4.

Przynależność do gminy.

Stosunki przynależności do gminy określone są ustawą z dnia 3. Grudnia 1863. r. (Dz. p. P. nr. 105.).

Za nadanie prawa przynależności do gminy (przyjęcie do związku gminy) może gmina pobierać opłatę nie przewyższającą summy 30 zlr. w. a.

§. 5.

Obywatele miejscy.

Członkowie gminy, mający prawo obywatelstwa miejskiego, są obywatelami miasta.

Prawo obywatelstwa miejskiego nabywa się jedynie mocą uchwały Rady miejskiej.

Od tej uchwały nie ma dalszego odwołania się.

Obywatelstwo miejskie nadawane być może tylko osobom płci męzkiej, przynależnym do gminy miasta Lwowa, które

a) mają prawo rozrządzać osobą swoją i majątkiem;

b) prowadzą życie nienaganne;

c) posiadają majątek nieruchomy, czy to jako właściciele, czy jako dożywotnicy, albo wykonują przedsiębiorstwo podatkowi zarobkowemu ulegające, albo mają inne środki dostateczne utrzymania siebie i swej rodziny.

§. 6.

Opłata za nadanie obywatelstwa.

Kto na własną prośbę obywatelstwo miejskie otrzymuje, winien zapłacić do kassy gminnej taxę w ilości, jaką Rada miejska od czasu do czasu oznaczy, i dopiero po zapłaceniu tej taxy może używać praw, przysługujących obywatelom miejskim.

Radzie miejskiej służy prawo uwolnienia od taxy.

§. 7.

Przyrzeczenie.

Otrzymujący obywatelstwo miejskie złoży w obecności Prezydenta miasta i Delegatów Rady miejskiej uroczyste przyrzeczenie, że obowiązki obywatela

miejskiego sumiennie pełnić, i dobro gminy, o ile w jego możności, popierać będzie.

§. 8.

Utrata prawa obywatelstwa.

Obywatel miejski traci obywatelstwo:

a) z utratą przynależności do gminy miasta Lwowa;

b) przez wyraźne zrzeczenie się;

c) jeżeli w skutek kondemnaty sądu karnego traci prawo wybierania (§. 3. ordyn. wybor.);

d) jeżeli w skutek czynu popełnionego z chęci zysku w drodze postępowania dyscyplinarnego usunięty został z urzędu lub ze służby publicznej.

Niezdolność do odzyskania na powrót prawa obywatelstwa ustaje w wypadku *c*) z odzyskaniem prawa wybierania, w wypadku zaś *d*) po upływie czasu w §. 11. ust. *d*) ordynacyi wyborczej określonego.

§. 9.

Obywatel miejski może także uchwałą Rady miejskiej pozbawionym być prawa obywatelstwa:

a) jeżeli przekonany jest o czyn popełniony z umysłu na szkodę gminy;

b) jeżeli bez dostatecznej przyczyny wzbrania się pełnić obowiązki urzędu lub posady, do których wyborem gminy jest powołanym.

Skutki utraty obywatelstwa miejskiego, w wypadkach w §. 8. lit. *c*) i *d*) i w tym §. wskazanych, dotykają tylko tracącego to prawo, przeto ani jego żony, ani dzieci przedtem spłodzonych.

§. 10.

Obywatelstwo honorowe.

Obywatelom Państwa Austryackiego, którzy się Państwu, krajowi lub miastu zasłużyli, może gmina, bez względu na miejsce ich zamieszkania i przynależność do innej gminy, nadawać obywatelstwo honorowe. Obywatelstwo honorowe nadaje wszelkie prawa obywatelstwa miejskiego, ale nie wkłada żadnych obowiązków, i nie wpływa na zmianę przynależności do gminy.

Obywatelstwo honorowe utraca się w wypadkach w §. 8. lit. *b*), *c*) i *d*), w §. 9. lit. *a*) wskazanych.

§. 11.

Prawa członków gminy i obcych w ogólności.

Każdy w gminie przebywający ma prawo:

a) do opieki i bezpieczeństwa swej osoby i własności, znajdującej się w obrębie gminy;

b) do korzystania z przedmiotów i zakładów na publiczny użytek przeznaczonych, stosownie do ich urządzeń.

§. 12.

Prawa członków gminy.

Członkom gminy służy prawo:

wybierania i obieralności do Rady miejskiej, i prawo udziału w zawiadywaniu sprawami gminy według postanowień niniejszego statutu. Przynależni do gminy mają nadto

a) prawo do stałego zamieszkania w obrębie gminy;

b) w razie zubożenia i nieudolności do pracy, prawo do wsparcia z funduszów gminy, stosownie do urządzeń istniejących dla ubogich.

§. 13.

Prawa obywateli miejskich.

Prawo obywatelstwa miejskiego obejmuje w sobie wszystkie prawa, przysługujące członkom gminy, a nadto jeszcze prawo korzystania z tych fundacyj i urządzeń, które dla obywateli miejskich i ich rodzin są przeznaczone.

§. 14.

Obowiązki członków gminy i obcych w ogólności.

Obowiązkiem członków gminy i obcych jest:

a) stosować się do rozporządzeń, wydanych przez gminę w zakresie działania, jaki jej z ustaw przysłuża;

b) przykładać się do ciężarów gminy podług przepisów w tym względzie obowiązujących.

§. 15.

Obowiązki obywateli miejskich.

Prócz obowiązków w §. 14. wymienionych, ma nadto obywatel miasta Lwowa szczególny obowiązek pełnienia urzędu, do którego wyborem gminy powołany będzie.

§. 16.

Szczególne stosunki uczestników gminy i obcych.

Uczestnicy gminy mają prawo do swobodnego pobytu w gminie, dopóki nie stają się ciężarem dobroczynności publicznej.

Obcym, którzy się z swej przynależności do pewnej gminy wykażą, lub przynajmniej dowiodą, iż potrzebne kroki ku wykazaniu swej przynależności poczynili, nie może gmina wzbronić pobytu w swym obrębie, jak długo wraz

z rodziną życie nienaganne prowadzą, i nie stają się ciężarem dobroczynności publicznej.

Uczestnik gminy lub obcy, któremu gmina wzbrania pobytu w swym obrębie, ma prawo odwołać się do naczelnej politycznej Władzy krajowej.

Rządowa władza bezpieczeństwa winna udzielać gminie potrzebnych objaśnień względem uczestników gminy i obcych.

§. 17.

Spisy członków gminy.

Gmina prowadzi dokładne spisy członków gminy, których przejrzenie każdemu dozwolone.

§. 18.

Stosunki prawne prywatne.

Niniejszy statut nie narusza ani prywatnych stosunków prawnych w ogóle, aniteż w szczególności praw własności i użytkowania, służących bądź pojedynczym częściom gminy lub jej członkom, bądź całym klassom mieszkańców, stowarzyszeniom lub korporacyom.

Dział III.

O Reprezentacyi gminnej.

§. 19.

Reprezentacya gminy.

Gminę miasta Lwowa reprezentuje we wszystkich jej sprawach Rada miejska.

Rada miejska zawiaduje sprawami gminy sama, lub przez Magistrat i inne urzędy miejskie.

Na czele Rady miejskiej, Magistratu i innych urzędów miejskich stoi Prezydent miasta.

§. 20.

Skład i wybór Rady miejskiej.

Rada miejska składa się ze stu członków (Radnych miejskich).

Członków Rady miejskiej obiera gmina z grona swojego.

Bliższe postanowienia o uprawnieniu do wyboru, o obieralności i postępowaniu przy wyborach zawiera ordynacya wyborcza dla miasta Lwowa.

§. 21.

Wybór Prezydenta, Wice-Prezydenta i Delegatów miejskich.

Prezydenta, pierwszego Wice-Prezydenta i Delegatów wybiera Rada miejska z grona swojego,

Przy wyborze Delegatów miejskich oznaczy Rada miejska także ich liczbę, która nie ma przenosić 20 członków.

Bliższe postanowienia o wyborze Prezydenta, Wice-Prezydenta i Delegatów miejskich zawiera ordynacya wyborcza dla miasta Lwowa.

§. 22.

Przyjęcie wyboru.

Kto w ciągu dni trzech po zawiadomieniu go o padłym nań wyborze przyjęcia wyboru wyraźnie nie odmówił, uważanym będzie za przyjmującego wybor.

§. 23.

Peryod wyborczy.

Radni miejscy, Prezydent i pierwszy Wice-Prezydent obierani będą na lat trzy. Wszakże po upływie tego czasu pozostają oni w urzędzie aż do ukonstytuowania się nowej Reprezentacyi gminnej.

Delegatów miejskich obiera Rada na rok jeden.

Ustępujący członkowie Rady mogą być nanowo wybrani, jeżeli przeszkoda prawna nie zachodzi.

Prezydent i pierwszy Wice-Prezydent obejmują urząd z dniem złożenia przysięgi, Delegaci miejscy od dnia ich wyboru.

Członek Rady miejskiej nie może być związany żadną instrukcyą.

§. 24.

Wybory uzupełniające.

W razie opróżnienia w ciągu peryodu wyborczego posady Prezydenta lub pierwszego Wice-Prezydenta winna Rada najpóźniej do dni 14 wybrać w jego miejsce innego na czas jeszcze pozostały.

Gdyby przed końcem peryodu wyborczego ubyło 20 Radnych, wtedy dla uzupełnienia Rady rozporządzi się na podstawie ostatniej listy wyborczej, według postanowień ordynacyi wyborczej, nowy wybor na dalszy ciąg peryodu wyborczego.

§. 25.

Zatwierdzenie i przysięga Prezydenta.

Wybor Prezydenta wymaga zatwierdzenia cesarskiego.

Skoro zatwierdzenie nastąpi, Prezydent w obecności Rady miejskiej i radnego ciała Magistratu złoży przysięgę do rąk Namiestnika kraju na wierność i posłuszeństwo Monarsze, stosowanie się do ustaw i sumienne pełnienie swoich obowiązków.

Pierwszy Wice-Prezydent składa taką samą przysięgę do rąk Prezydenta na zgromadzeniu Rady miejskiej.

§. 26.

Płaca.

Członkowie Rady miejskiej, licząc w to także pierwszego Wice-Prezydenta, urzędują bezpłatnie. Za sprawowanie interesów gminy poza jej obrębem mogą żądać wynagrodzenia.

Płace i inne emolumenta Prezydenta ustanawia Rada miejska na cały czas jego urzędowania

Prezydentowi, który przez lat 12 nieprzerwanie urząd Prezydenta piastował, może Rada miejska, po jego ustąpieniu z urzędu, wyznaczyć stosowną emeryturę.

Gdyby pierwszy Wice-Prezydent lub Delegat miejski przez czas dłuższy zastępywał Prezydenta, Rada miejska wyznaczy mu stosowne wynagrodzenie.

§. 27.

Prezydent i pierwszy Wice-Prezydent muszą mieć we Lwowie stałe zamieszkanie.

§. 28.

Ustąpienie z posady.

Prezydent i pierwszy Wice-Prezydent, jakoteż Delegaci nie mogą bez zezwolenia Rady złożyć urzędowania swojego.

Prezydent, pierwszy Wice-Prezydent i Delegat, niemniej Radny miejski traci swój urząd, jeżeli zajdzie lub wiadomą się stanie okoliczność, któraby pierwotnie jego obieralności stała na przeszkodzie.

Jeżeli który z nich popadnie w śledztwo z powodu jednego z czynów karygodnych, w §. 3. i 11. ordynacyi wyborczej dla miasta Lwowa wskazanych, lub jeżeli do jego majątku konkurs ogłoszony, albo postępowanie ugodne zarządzone zostanie, wtedy nie będzie mógł sprawować swego urzędu, dopóki trwa to postępowanie karne, krydalne lub ugodne.

Pierwszy Wice-Prezydent i Delegaci miejscy mogą być także suspendowani lub usunięci z urzędu, jeżeli się okażą winnymi zaniedbania obowiązków urzędowych.

O takiem suspendowaniu lub usunięciu wyrokuje Rada miejska ostatecznie.

Radnych, którzy bez ważnych powodów przez trzy miesiące na posiedzenia nie przybywają, może Rada miejska uznać za występujących.

Dział IV.

O zakresie działania gminy.

Rozdział pierwszy.

§. 29.

O zakresie działania gminy w ogólności.

Zakres działania gminy jest:

a) własny, i

b) poruczony.

§. 30.

Własny zakres działania.

Własny zakres działania, tj. zakres, w którym gmina z zachowaniem ustaw samodzielnie zarządzać i rozporządzać może, obejmuje w ogóle wszystko, co bezpośrednio dotyczy interesu gminy, i w jej granicach własnemi jej siłami załatwionem i przeprowadzonem być może.

W myśl tego należą do własnego zakresu działania gminy w szczególności:

a) wolny zarząd majątkiem gminnym i załatwienie spraw, odnoszących się do związku gminy;

b) czuwanie nad bezpieczeństwem osób i ich mienia;

c) staranie o zakładanie i utrzymanie gminnych dróg, mostów, ulic i placów, niemniej o bezpieczeństwo i łatwość komunikacyi po drogach i wodach;

d) policya polowa;

e) policya żywności, tudzież nadzór nad targami, nad miarami i wagami;

f) policya zdrowia;

g) policya nad czeladzią i wyrobnikami, niemniej wykonywanie przepisów o czeladzi służebnej;

h) policyjny dozór nad obyczajnością publiczną;

i) sprawy ubogich, opieka nad zakładami dobroczynnemi gminy, zapobieganie żebractwu;

k) policya ogniowa, policya budownictwa, tudzież utrzymywanie porządku budowniczego, i udzielanie policyjnego pozwolenia na budowy;

l) ustawami oznaczyć się mający wpływ na szkoły średnie, przez gminę utrzymywane i na szkoły ludowe; staranie o zakładanie, uposażenie i utrzymywanie szkół ludowych, tudzież staranie o szkoły specyalne i fachowe, z uwzględnieniem istniejących jeszcze patronatów szkolnych i przepisów konkurencyi do szkół;

m) jednanie stron w sporze będących przez mężów zaufania z gminy wybranych;

n) przedsiębranie dobrowolnej przedaży ruchomości drogą licytacyi.

Z wyższych względów Państwa mogą pewne czynności policyi miejscowej w gminie w drodze ustawy przekazane być osobnym organom rządowym.

§. 31.

Poruczony zakres działania.

Ustawy określają poruczony zakres działania gminy, tj. jej obowiązek do współdziałania w sprawach publicznej administracyi.

Według tych ustaw załatwia gmina w swym obrębie wszystkie sprawy, należące do zakresu działania politycznej władzy powiatowej, i utrzymuje tym celem potrzebne urządzenia i zakłady.

§. 32.

Językiem urzędowym jest język polski.

Na ruskie podania odpowiada się w języku ruskim.

Rozdział drugi.

O zakresie działania Rady miejskiej.

§. 33.

Rada miejska jest w sprawach gminy organem uchwalającym i nadzorującym.

Władza wykonawcza jej nie przysługa.

Rada miejska zastępuje gminę w wykonaniu jej praw i obowiązków, wydaje w granicach ustawami oznaczonych imieniem gminy postanowienia obowiązujące, i uchwala sposób ich wykonania.

Ona jest władzą zwierzchnią miasta we wszystkich sprawach gminy, obowiązaną strzedz dobra gminy i starać się o zaspokojenie jej potrzeb.

§. 34.

Rada miejska uchwala i orzeka we wszystkich sprawach administracyjnych gminy.

W szczególności uchwala i orzeka Rada miejska w tych sprawach administracyjnych, które jej decyzyi zastrzeżone są w niniejszym statucie, tudzież w tych, które sama swojej decyzyi zastrzeże, lub które w drodze odwołania przedłożone jej będą.

§. 35.

Sprawy zastrzeżone decyzyi Rady miejskiej.

Do spraw zastrzeżonych decyzyi Rady miejskiej należą:

a) ustanawianie zasad zarządu, tudzież sposobu użytkowania majątku i dobra gminy;

b) nabywanie nieruchomości lub praw takich, które według ustaw uważane są za nieruchomość, zbywanie majątku gminy, przyjmowanie zobowiązań wieczystych, przyjmowanie obowiązków służebnictwa, zastawu i poręczenia, zaciąganie pożyczek i operacye kredytowe.

W sprawach w tym ustępie *b*) określonych, uchwała, aby miała ważność, musi być powzięta na dwóch, nie prędzej jak w ośm dni po sobie następujących posiedzeniach, odbytych w obecności przynajmniej trzech czwartych części członków całej Rady miejskiej.

Nadto potrzeba zatwierdzenia Wydziału krajowego do ważności uchwały, przyzwalającej na zbywanie nieruchomości, lub praw za nieruchomość uważanych, jeżeli wartość tej nieruchomości lub takiego prawa przenosi kwotę 10.000 złr., — tudzież uchwały, przyzwalającej zaciąganie pożyczek i przyjęcie poręczenia, jeżeli pożyczka lub summa poręczoną być mająca, z doliczeniem długów gminę już obciążających, przenosi summę rocznego dochodu gminy, wedle przecięcia ostatnich lat sześciu obliczoną.

c) lokowanie kapitałów;

d) przyjęcie lub zrzeczenie się spadku lub legatu.

Gdyby wartość spadku lub legatu przenosiła 10.000 złr., wtedy uchwała na zrzeczenie się zapaść musi w sposób wyżej pod *b*) wskazany;

e) stawianie kosztem gminy nowych budowli, lub przekształcenie albo znoszenie istniejących, tudzież inne przedsiębiorstwa, nakładem gminy wykonać się mające;

f) zaprowadzanie nowych zakładów gminnych albo zwinięcie już istniejących;

g) zawieranie, rozwiązywanie i zmiany kontraktów najmu i dzierżaw;

h) zawieranie, rozwiązywanie i zmiany innych kontraktów, o ile Rada miejska nie uzna rzeczą stosowną czynności te poruczyć Prezydentowi lub Magistratowi;

i) zezwalanie na rozpoczęcie procesu, lub na odstąpienie od takowego, i na zawieranie ugód w sprawach rozpoczętych;

k) uchwalanie budżetu rocznego i środków pokrycia;

l) przyzwalanie na wydatki, budżetem przewidziane, o ile takowe instrukcyą Rady miejskiej Prezydentowi lub Magistratowi poruczone nie będzie; tudzież przyzwalanie na wszelkie wydatki budżetem nieprzewidziane;

m) rozpoznawanie i załatwianie rachunków rocznych;

n) umarzanie należytości wątpliwych, lub takich, które ściągnięte być nie mogą, niemniej darowanie należących się gminie zwrotów i uchybień rachunkowych;

o) organizacya urzędów miejskich (Magistratu); oznaczenie liczby urzędników i sług miejskich, oraz wszystkich osób przez gminę płatnych; wydawanie przepisów dyscyplinarnych dla urzędników i sług miejskich, niemniej określenie ich uzdolnienia i obowiązków;

p) oznaczenie płac, pensyj i innych emolumentów dla urzędników i sług miejskich, dla ich wdów i sierót;

r) mianowanie, jakoteż uwolnienie od służby urzędników i sług miejskich, udział przy mianowaniu lub uwolnieniu od służby przełożonych i nauczycieli w szkołach i innych zakładach naukowych miejskich, według istniejących przepisów, i przyznawanie emolumentów dla ich wdów i sierót.

Mianowanie niższych urzędników i sług może jednakże Rada miejska poruczyć Prezydentowi lub Magistratowi;

s) udzielanie zaliczek na płace, i przyznawanie niesystemizowanych emolumentów, oznaczenie dyet i kosztów podróży, zapomóg i nagród dla urzędników i sług miejskich, niemniej dla innych osób używanych w służbie gminy;

t) opuszczanie zaliczek na płacę, danych urzędnikom lub sługom miejskim;

u) udzielanie urlopów Prezydentowi i Wice-Prezydentowi; dozwalanie urlopów innym urzędnikom i sługom miejskim na czas dłuższy niż sześć tygodni.

§. 36.

Sprawy policyi miejscowej.

O ile sprawowanie policyi miejscowej nie jest przekazane mocą ustawy organom rządowym, może Rada w granicach istniejących ustaw wydawać obowiązujące w obrębie gminy przepisy, tyczące się policyi miejscowej, i za przekroczenie tychże zagrażać karą pieniężną aż do wysokości 100 złr., lub w razie niemożności uiszczenia kary pieniężnej, karą aresztu do 20 dni.

Rada winna uchwalać środki pieniężne na utrzymanie zakładów i urządzeń policyi miejscowej, i jest odpowiedzialną za wszelkie zaniedbanie w tej mierze, pochodzące z jej winy.

§. 37.

Zaopatrywanie ubogich.

Rada czuwa nad tem, aby ubodzy w miarę ustaw zaopatrzeni byli.

Gdyby zakłady i fundusze na ten cel przeznaczone nie wystarczały, Rada postara się o potrzebne środki, i oznaczy sposób ich użycia.

§. 38.

Udzielanie zdania.

Rada miejska ma na żądanie politycznej Władzy krajowej lub Wydziału krajowego udzielać swojego zdania.

§. 39.

Rozstrzyganie zażaleń.

Rada miejska rozstrzyga wszystkie zażalenia w sprawach własnego zakresu działania, zaniesione do niej przeciw rozporządzeniom Prezydenta, Magistratu i innych organów gminy.

W jakich przypadkach takie zażalania polityczna Władza krajowa rozstrzyga, stanowi §. 109.

§. 40.

Wykonywanie kontroli.

Rada miejska czuwa nad tem, ażeby wszystkie sprawy były załatwiane stosownie do jej uchwał i do istniejących ustaw.

Ona kontroluje czynności Magistratu i innych urzędów miejskich w sprawach własnego, jak i poruczonego zakresu działania.

Wszystkie organa gminy podlegają jej nadzorowi.

Rada miejska ma prawo wglądać nieprzerwanie w działanie tych organów, żądać złożenia aktów, dokumentów, rachunków i raportów, a w szczególnych wypadkach własnego zakresu działania zastrzegać sobie decyzyę.

Rada miejska zarządza skontrowanie kass miejskich, a w razie potrzeby likwidacyę onych.

§. 41.

Zakłady gminne.

W sprawach dotyczących zakładów i funduszów, zostających pod zarządem gminy, ma Rada miejska taki sam zakres działania, jak w sprawach gminy, o ile fundacye lub umowy nie postanawiają inaczej.

§. 42.

Inne sprawy należne do zakresu działania Rady miejskiej.

Do zakresu działania Rady miejskiej należą jeszcze sprawy następujące:

a) wybór Prezydenta miasta i pierwszego Wice-Prezydenta;

b) nadawanie prawa przynależności do gminy; nadawanie obywatelstwa miejskiego i honorowego, tudzież rozstrzyganie względem utraty obywatelstwa (§. 9.); ustanawianie opłaty za nadanie prawa przynależności i obywatelstwa miejskiego, niemniej uwolnienie od niej (§§. 4. i 6.)

c) czuwanie nad dokładnem prowadzeniem metryk gminy i spisu wyborców;

d) wykonanie przysługującego gminie prawa patronatu lub prezentowania, tudzież rozdawanie stypendyów, jakoteż innych miejsc fundacyjnych;

e) zawiadywanie, nadzorowanie, zakładanie i utrzymywanie szkół ludowych i średnich w granicach ustawą oznaczonych;

f) wybór mężów zaufania do jednania stron (§. 30. *m.*);

g) uchwalanie wniosków do zmian statutu miejskiego, lub zmiany granic miasta (§. 2.).

Taka jednak uchwała, aby była ważną, musi być powziętą na dwóch nie prędzej jak w ośm dni po sobie następujących posiedzeniach. Zmiany statutu jedynie w drodze ustawodawstwa krajowego nastąpić mogą.

§. 43.

Sposób załatwiania spraw.

Rada miejska załatwia sprawy, swojej decyzyi zastrzeżone, na walnych zgromadzeniach.

Wolno jej jednak poruczyć załatwianie niektórych spraw swoim sekcyom (wydziałom), lub szczegółowym przez Radę mianowanym komissyom, lub też Prezydentowi albo Magistratowi.

§. 44.

Zwoływanie Rady.

Rada miejska zgromadza się na walne posiedzenia ile razy zajdzie tego potrzeba.

Liczbę i czas zwyczajnych posiedzeń ustanowi Rada miejska.

Na te posiedzenia zgromadzają się członkowie Rady miejskiej nawet bez uprzedniego zwołania.

Nadzwyczajne posiedzenia odbywać się mogą tylko na zwołanie Prezydenta miasta lub jego Zastępcy.

Na pisemne żądanie czterech Radnych winien Prezydent zwołać nadzwyczajne posiedzenie najdalej w ciągu dni trzech.

§. 45.

Komplet do uchwał.

Do powzięcia uchwał konieczną jest obecność przynajmniej czterdziestu Radnych, o ile w statucie niniejszym nie ma odmiennego postanowienia.

O komplecie Rady, potrzebnym do wyboru Prezydenta, stanowi ordynacya wyborcza dla miasta Lwowa.

§. 46.

Przeszkody uczestniczenia w obradach.

Żaden członek Rady miejskiej nie może być obecny przy rozprawach i głosowaniu, jeżeli przedmiot obrady dotyczy jego osoby, jego żony albo osób z nim w pierwszym lub w drugim stopniu spokrewnionych lub spowinowaconych.

§. 47.

Przewodniczenie na posiedzeniach.

Posiedzeniom Rady miejskiej przewodniczy Prezydent miasta, a w razie przeszkody jego Zastępca.

Posiedzenie bez takiego przewodnictwa odbyte jest nieważne.

Przewodniczący zagaja i zamyka posiedzenie, kieruje rozprawami i przestrzega porządku w zgromadzeniu.

§. 48.

Warunki ważności uchwał.

Do ważności uchwał Rady miejskiej konieczną jest bezwzględna większość głosów obecnych na posiedzeniu jej członków, o ile statut niniejszy inaczej nie postanawia.

Przewodniczący nie głosuje.

W razie równości głosów wniosek upada.

Głosowanie odbywa się jawnie, wolno jednak jest Radzie uchwalić głosowanie tajne.

Przy wyborach i w sprawach, tyczących się osobistości, głosowanie mus być tajne.

§. 49.

Jawność posiedzeń.

Posiedzenia Rady miejskiej odbywają się publicznie.

Na przedstawienie jednak przewodniczącego, lub na wniosek przynajmniej dziesięciu Radnych, może Rada miejska uchwalić posiedzenie tajne.

Posiedzenia, na których przedmiotem obrad są budżet lub rachunki gminy, muszą w każdym razie odbywać się publicznie.

Gdyby publiczność zachowaniem się swojem obradom przeszkadzała, lub wcale wolność onych naruszała, przewodniczący po bezskutecznem napomnieniu do porządku, zarządzi usunięcie publiczności z miejsca posiedzeń.

§. 50.

Protokół posiedzeń.

Z posiedzeń Rady miejskiej spisuje się protokół, który przewodniczący i dwaj członkowie obecni na posiedzeniu, od zgromadzenia do tego upoważnieni, podpisują.

Protokół ten zachowuje się w archiwum miejskiem.

§. 51.

Regulamin.

Rada ma prawo w granicach ustaw uchwalić porządek czynności i postępowania dla siebie i dla urzędów miejskich.

Rozdział trzeci.

O zakresie działania Prezydenta miasta.

§. 52.

Prezydent miasta jest w sprawach gminy organem zarządzającym i wykonawczym.

§. 53.

Władza Prezydenta i jego Zastępcy w ogólności.

Prezydent jest przełożonym Magistratu i urzędów miejskich, kieruje ich czynnościami i nadzoruje takowe.

W razie przeszkody zastępuje Prezydenta pierwszy Wice-Prezydent, a tego jeden z miejskich Delegatów, którego Rada przeznaczy.

§. 54.

Władza dyscyplinarna.

Prezydentowi podlegają urzędnicy i słudzy miejscy; on sprawuje władzę dyscyplinarną nad nimi.

W wykonywaniu tej władzy mocen jest Prezydent zarządzić zawieszenie płacy, a nawet tymczasowe usunięcie od służby, ma jednak przedstawić rzecz tę Radzie miejskiej na najbliższem posiedzeniu do ostatecznej decyzyi.

§. 55.

Reprezentacya na zewnątrz. Wydawanie dokumentów.

Prezydent reprezentuje gminę na zewnątrz.

Dokumenta, mocą których gmina przyjmuje zobowiązania względem trzecich osób, podpisuje Prezydent i trzech członków Rady miejskiej.

§. 56.

Wykonywanie i zawieszanie uchwał.

Prezydent przygotowuje przedmioty przeznaczone pod rozpoznanie Rady.

Uchwały Rady miejskiej, powzięte zgodnie z ustawami, winien Prezydent wykonać w sposób przez nią wskazany.

Jeżeli jednak Prezydent mniema, że powzięta przez Radę uchwała jest w sprzeczności z ustawami, wtedy jest obowiązany wstrzymać wykonanie uchwały i przedłożyć sprawę Radzie miejskiej na najbliższem zwyczajnem posiedzeniu do powtórnego rozpoznania.

Gdyby zaś Rada miejska od swej uchwały odstąpić nie chciała, Prezydent przedstawi rzecz niezwłocznie, a najdalej w przeciągu dni ośmiu, naczelnej politycznej Władzy krajowej do rozstrzygnięcia, i Radę miejską na najbliższem posiedzeniu, obok wyłuszczenia powodów zawieszenia, o tem zawiadomi. Obowiązkiem zaś będzie naczelnej politycznej Władzy krajowej wydać to rozstrzygnienie ile możności jak najspieszniej, i równocześnie zawiadomić o niem Wydział krajowy, jeżeli sprawa należy do własnego zakresu działania gminy.

Prezydent mocen jest także zawieszać i przedstawiać Radzie miejskiej do decyzyi uchwały sekcyi (wydziału) Rady, komissyj szczegółowych (§. 43.), jeżeli takowe uchwałom Rady miejskiej lub też ustawom sprzeciwiają się.

W sprawach należących do zakresu działania Magistratu, których załatwienie według instrukcyi, przez Radę miejską wydanej nie wymaga obrad kolegialnych, może Prezydent samodzielnie decydować.

§. 57.

Skontrowanie kass.

Prezydent winien zarządzać od czasu do czasu skontrowanie kass miejskich, tudzież kass wszystkich, pod nadzorem gminy zostających zakładów i funduszów, i brać udział w tej czynności.

W razie uznanej potrzeby winien on zarządzić likwidacyę tych kass.

§. 58.

Sprawowanie policyi miejscowej.

Prezydent jest obowiązanym zarządzić wszystko, czego wymaga wykonanie policyi miejscowej, i postarać się o potrzebne do tego środki pieniężne.

W nagłych wypadkach nieszczęścia, np. przy pożarach lub powodziach itp., ma Prezydent prawo zarządzić wykonanie robót wszelkiego rodzaju, o ile są niezbędne do usunięcia niebezpieczeństwa chwilowego, i zmusić do tych robót każdego zdolnego do nich członka gminy, a nawet i obcych.

Gdyby środki policyi miejscowej w gminie nie były dostateczne do zabezpieczenia dobra publicznego (jak np. w razie epidemii), lub gdyby własne siły gminy nie wystarczały do odwrócenia grożącego niebezpieczeństwa, Prezydent winien zawiadomić o tem natychmiast polityczną Władzę krajową.

§. 59.

Zagrażanie karami.

Prezydent ma wyjątkowo prawo zagrożenia karą pieniężną do 10 złr., lub w razie niemożności uiszczenia tej kary, karą aresztu do 48 godzin, jeżeli tego wymaga wykonanie przepisu tymczasowego policyi miejscowej, nie dopuszczającego zwłoki.

§. 60.

Poruczony zakres działania.

Sprawy należące do poruczonego zakresu działania gminy załatwia Prezydent w sposób ustawami przepisany, lub przez władze wskazany. Jeżeli oznaczenie sposobu wykonania pozostawione jest w całości lub częściowo gminie, Prezydent winien zastosować się w tym względzie do uchwały Rady.

Wszakże w razach nadzwyczaj nagłych, gdyby uchwała Rady bez szkody lub niebezpieczeństwa poprzednio nie mogła być zasięgniętą, może Prezydent działać według własnego zdania; winien jednak następnie w jak najkrótszym czasie uzyskać od Rady zatwierdzenie tego co zarządził.

Rząd może polecić załatwienie spraw należących do poruczonego zakresu działania w całości lub w części na swój koszt organom własnym.

§. 61.

Przeszkody do urzędowania.

Prezydent lub jego Zastępca, tudzież urzędnik miejski nie może brać udziału w załatwieniu sprawy, dotyczącej jego własnych interesów prywatnych, lub też interesów jego żony, albo osób z nim w pierwszym lub drugim stopniu spokrewnionych lub spowinowaconych.

§. 62.

Odpowiedzialność.

Prezydent odpowiada za czynności urzędowe, tak własne, jak i urzędów miejskich Radzie miejskiej, a za czynności w poruczonym zakresie działania także Rządowi.

Obok tej odpowiedzialności Prezydenta pozostaje nienaruszoną odpowiedzialność względem Rady miejskiej innych członków Magistratu i urzędów miejskich za zaniedbanie lub nienależyte wykonanie czynności, przez Prezydenta im przekazanych.

Pretensye gminy do wynagrodzenia szkód, pochodzących z odpowiedzialności orzeczonej w tym paragrafie, mają być poszukiwane zwykłą drogą prawa.

Rozdział czwarty.

O zakresie działania Magistratu i innych urzędów miejskich.

§. 63.

W ogólności.

Magistrat składa się z Prezydenta, pierwszego i drugiego Wice-Prezydenta, Delegatów miejskich, z Radców Magistratu i urzędników pomocniczych.

Prezydent, pierwszy Wice-Prezydent i Delegaci miejscy, wchodząc w skład Magistratu, nie przestają być członkami Rady miejskiej.

Pod kierownictwem Prezydenta zarządza Magistrat bezpośrednio sprawami gminy i zostających pod jej zarządem zakładów i funduszów, i załatwia czynności bieżące w sprawach jemu przekazanych.

W sprawach poruczonego zakresu gminy, mianowicie w sprawach administracyi politycznej, jest Magistrat pod przewodnictwem Prezydenta pierwszą instancyą w obrębie miasta.

Kollegialnym posiedzeniom w Magistracie przewodniczy Prezydent lub jego Zastępca.

Bez przewodnictwa Prezydenta lub jego Zastępcy Magistrat ważnej uchwały powziąć nie może.

§. 64.

Zarząd majątku.

Magistrat obowiązany jest zarządzać jak najkorzystniej majątkiem gminy i zakładów gminy, przyczem winien trzymać się ściśle budżetu i uchwał Rady miejskiej, i zasięgać upoważnienia Rady co do wydatków, których przyzwolenie jej jest zastrzeżone.

Do wydatków niezbędnych, w budżecie nie przewidzianych, winien Magistrat uzyskać przyzwolenia Rady miejskiej.

Magistrat zawiaduje zakładami gminnemi i nadzoruje gminne zakłady, własny zarząd mające, o ile akt fundacyi lub umowa nie zawierają innych postanowień.

§. 65.

Przedsiębranie dobrowolnej przedaży ruchomości.

Magistrat zezwala na przedsiębranie dobrowolnej przedaży ruchomośc drogą licytacyi, i czuwa nad zachowaniem i ścisłem wypełnianiem istniejących w tej mierze przepisów.

§. 66.

Sprawowanie policyi miejscowej.

Pod przewodnictwem i odpowiedzialnością Prezydenta wykonywa Magistrat, stosownie do ustaw i przepisów, policyę miejscową, o ile pojedyncze czynności tejże nie są przekazane w drodze ustawy organom rządowym.

§. 67.

Wykonanie władzy karnej.

O ile w ustawach i przepisach, które dotyczą policyi miejscowej, należącej do zakresu działania gminy (§. 30.), wyrzeczoną jest sankcya karna, i o ile przekroczenia tych ustaw i przepisów nie podlegają ustawie karnej, służy Magistratowi, pod przewodnictwem Prezydenta, prawo orzekania kar za takie przekroczenia.

W ten sam sposób mają być także orzekane kary zagrożone przez Radę miejską, lub przez Prezydenta (§§. 36. i 59.).

Tylko kary pieniężne, lub w razie niemożności ich uiszczenia, kary aresztu mogą być orzekane.

Sprawy dotyczące osądzania przestępstw i wykonywania prawa karania muszą być kollegialnie załatwiane.

Orzeczenie kary zapada większością głosów.

W nagłych przypadkach może Prezydent sam orzec karę, jednak tylko karę pieniężną.

Wszelkie orzeczenia kar mają być w osobną księgę wpisywane.

§. 68.

Tok instancyi.

Od orzeczeń wydanych podług §. 67. odwołać się można do politycznej Władzy krajowej.

§. 69.

Przeznaczenie kar pieniężnych.

Kary pieniężne, orzeczone podług §§. 67. i 68., wpływają do kassy miejskiej na rzecz ubogich miejscowych. Sposób użycia tychże oznacza Rada miejska.

§. 70.

Stanowisko Delegatów miejskich w Magistracie.

Delegaci miejscy biorą kolejno udział w obradach i uchwałach Magistratu z głosem stanowczym, referują przydzielone im od Prezydenta sprawy, i pomagają Prezydentowi w nadzorowaniu i załatwianiu spraw, podług otrzymanej od Rady miejskiej instrukcyi i szczególnych poleceń Prezydenta.

§. 71.

Izba obrachunkowa.

Izba obrachunkowa podlega Radzie miejskiej i Prezydentowi. Ona jest organem pomocniczym Rady miejskiej w czynnościach kontroli, i organem pomocniczym Magistratu w załatwianiu spraw rachunkowych.

§. 72.

Mianowanie urzędników.

Rada miejska mianuje drugiego Wice-Prezydenta jakoteż wszystkich urzędników Izby obrachunkowej na przedstawienie Prezydenta, innych zaś urzędników gminy i zakładów gminnych na przedstawienie Magistratu.

Drugi Wice-Prezydent, Radcy Magistratu, Naczelnik urzędu budowniczego, Naczelnik Izby obrachunkowej i kassyer są stałymi urzędnikami.

Rada miejska postanowi, jakie inne posady służbowe mają być stałymi urzędnikami obsadzone.

Stali urzędnicy miejscy złożą do rąk Prezydenta w obecności ciała radnego Magistratu przysięgę na wierność i posłuszeństwo Monarsze, stosowanie się do ustaw, i na sumienne pełnienie swoich obowiązków.

Drugi Wice-Prezydent, Radcy Magistratu, Naczelnik urzędu budowniczego, Naczelnik Izby obrachunkowej i kassyer nie mogą być w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa między sobą aż do czwartego stopnia włącznie. W takimże stosunku nie mogą także zostawać między sobą i ze swymi podwładnymi Naczelnicy biur urzędów pomocniczych.

Konceptowi urzędnicy Magistratu, używani do załatwienia spraw poruczonego zakresu działania, muszą się wykazać z odbytych examinów praktycznych, jakie dla urzędników Państwa tej kategoryi są przepisane.

§. 73.

Uwalnianie od służby.

O uwolnieniu od służby (pensyonowaniu, kwieskowaniu, suspendowaniu lub wydaleniu) urzędników i sług miejskich orzeka Rada miejska. Od orzeczenia Rady wolno stronie odwołać się do Wydziału krajowego.

Stali urzędnicy miejscy mają być wydaleni ze służby dla tych samych powodów, dla których urzędnicy Państwa przy władzach administracyjnych ulegają wydaleniu ze służby.

§. 74.

Oznaki służbowe.

Rada miejska ustanowi zewnętrzne oznaki służbowe dla Prezydenta, Wice-Prezydentów, Delegatów i urzędników miejskich, jakoteż sposób umundurowania dla sług gminy.

Dział V.

O gospodarstwie gminnem i o nakładaniu ciężarów na gminę.

§. 75.

Inwentarz majątku.

Wszelka ruchoma i nieruchoma własność, niemniej wszelkie prawa i przywileje gminy miasta Lwowa i jej zakładów, winne być utrzymywane w ciągłej widoczności za pomocą dokładnego inwentarza.

Inwentarz ten ma być sporządzonym w ciągu pierwszego roku po zaprowadzeniu niniejszego statutu; każda następna zmiana ma być w nim uwidoczniona.

Każdemu członkowi gminy wolno jest przejrzeć ten inwentarz.

§. 76.

Utrzymywanie majątku.

Majątek i dobro gminy i jej zakładów mają być utrzymywane w całości i w dobrym stanie.

Podział majątku lub dobra gminy między jej członków jest wzbroniony.

§. 77.

Użytkowanie z majątku gminnego.

Majątek gminny i jej zakładów, dochód przynosić mogący, ma być w ten sposób administrowanym, aby przyniósł o ile można największy trwały dochód.

Nadwyżki roczne mają być użyte do pokrycia potrzeb w roku następnym; o ile by zaś na ten cel nie były potrzebne, należy je ulokować pożytecznie i do majątku przyłączyć.

§. 78.

Użytkowanie z dobra gminnego.

Co do tego, komu i w jakim rozmiarze służy udział w pożytkach dobra gminnego, trzymać się należy dotychczasowego niezaprzeczonego zwyczaju.

Jeżeli i o ile nie istnieje taki niezaprzeczony zwyczaj, Rada miejska, z uwzględnieniem istniejących specyalnych tytułów prawnych uchwali postanowienia regulujące to uczestnictwo, przyczem może ustanowić opłatę za użytkowanie z dobra gminnego.

Nadwyżka dochodu z dobra gminnego, pozostająca po zaspokojeniu osób uprawnionych, wpływa do kassy gminnej.

§. 79.

Rok administracyjny.

Rok administracyjny gminy zaczyna i kończy się równocześnie z rokiem administracyjnym Państwa.

§. 80.

Budżet i rachunki roczne.

Magistrat winien corocznie ułożyć budżet gminy i zakładów gminnych na następny rok administracyjny, i przedłożyć takowy Radzie miejskiej na trzy miesiące przed rozpoczęciem tego roku.

Rada ma ten budżet rozpoznać i uchwalić na podstawie inwentarzy i rachunków najpóźniej na miesiąc przed rozpoczęciem roku.

Rachunki z przychodów i wydatków gminy i zakładów gminnych, zaopatrzone właściwemi dowodami, winien Magistrat najpóźniej w trzy miesiące po upływie roku administracyjnego przedłożyć Radzie do rozpoznania i załatwienia.

Tak budżet jak i rachunki roczne, zanim Radzie do rozpoznania przedstawione zostaną, winne być poprzednio najmniej przez dwa tygodnie złożone do przejrzenia przez członków gminy. Spostrzeżenia członków gminy będą przy rozpoznaniu wzięte pod rozwagę.

W razie dostrzeżonych uchybień w rachunkach wyrokuje Rada miejska przeciw osobom za nie odpowiedzialnym, z zastrzeżeniem dalszego postępowania podług istniejących przepisów.

§. 81.

Przy zawiadywaniu majątkiem należy trzymać się ścisle uchwalonego budżetu.

Na wydatki, które odłożyć się nie dadzą, a w dotyczącej rubryce budżetu nie znajdą całkowicie lub w części pokrycia, potrzebne jest przyzwolenie Rady.

W razach bardzo nagłych, w których poprzednie przyzwolenie bez wielkiej szkody i bez niebezpieczeństwa nie może być uzyskane, może Prezydent opędzić potrzebny wydatek, winien jednak pod własną odpowiedzialnością wyjednać w przeciągu ośmiu dni zatwierdzenie Rady.

§. 82.

Pokrycie wydatków.

1. Z dochodów.

Wydatki na cele gminne mają być przedewszystkiem pokrywane z dochodów gminy.

§. 83.

Z majątku osobnego.

Jeżeli na pokrycie pewnych wydatków przeznaczony jest osobny majątek, należy przedewszystkiem dochody z tego majątku na ten cel obracać.

Przeznaczenie tych dochodów nie może być zmienionem.

§. 84.

Wydatki połączone z posiadaniem dobra gminnego.

Podatki i inne opłaty, tudzież koszta dozoru i utrzymania i inne z posiadaniem i użytkowaniem dobra gminnego połączone, o ile do ich pokrycia dochody dobra gminnego, do kassy miejskiej wpływające nie wystarczają, mają być ponoszone przez uczestniczących w pożytkach z dobra gminnego, a to w miarę tego uczestnictwa.

§. 85.

Wydatki odrębne.

Wydatki, dotyczące tylko interesu pojedynczych miejscowości, części gminy, klass mieszkańców lub pojedynczych posiadaczy gruntu, domu, mają być ponoszone przez same tylko strony interesowane, o ile nie istnieją inne urządzenia obowiązujące.

§. 86.

2. Z dodatków do podatków i innych opłat.

O ile dochody w §. 82. oznaczone nie wystarczają do pokrycia wydatków na cele gminne, może Rada nakładać:

a) dodatki do podatków bezpośrednich, lub do podatku konsumcyjnego;

b) inne opłaty, nie należące do kategoryi dodatków do podatków.

Do ważności uchwały, dotyczącej bądź nakładania dodatków do podatków, bądź zaprowadzenia nowych, lub podwyższenia istniejących opłat gmin-

nych, potrzeba aby taka uchwała była powzięta na dwóch, nie prędzej jak w ośm dni po sobie następujących posiedzeniach.

§. 87.

a) **Dodatki do podatków.**

Dodatki do podatków bezpośrednich mają być zazwyczaj rozkładane na wszystkie w gminie miasta Lwowa przepisane podatki bezpośrednie, i to na wszystkie równo (podług tej samej stopy procentowej).

Dodatki te mają być rozkładane równo w całym obrębie gminy.

Wyjątki od tych przepisów objęte są w §§. 91. i 92.

§. 88.

Dodatkiem do podatku konsumcyjnego można obciążać tylko konsumcyę w obrębie miasta Lwowa, nie można nim obciążać produkcyi i obrotu handlowego.

§. 89.

Do nałożenia dodatków, przenoszących 20% podatków bezpośrednich, lub 40% podatku konsumcyjnego, potrzebne jest pozwolenie Wydziału krajowego.

Dodatki przenoszące 30% podatków bezpośrednich, lub 60% podatku konsumcyjnego, mogą być nakładane tylko na mocy ustawy krajowej.

§. 90.

b) **Inne opłaty.**

Do zaprowadzenia opłat, nie należących do kategoryi dodatków do podatków bezpośrednich lub do podatku konsumcyjnego, jakoteż do podwyższenia istniejących już tego rodzaju opłat, niemniej do zaprowadzenia podatku czynszowego, mającego się pobierać od opłacanego przez mieszkańców czynszu mieszkalnego, lub od oszacowanej wartości tego czynszu, jeżeli ten podatek czynszowy przenosi 10 krajcarów od każdego reńskiego czynszu, potrzeba ustawy krajowej.

Wypływające z prawa propinacyi opłaty od przywozu, wyrobu i wyszynku trunków propinacyjnych nie mogą być uważane jako dodatki do podatku konsumcyjnego.

§. 91.

Wyjątki.

Do opłacenia dodatku do podatków bezpośrednich nie mogą być pociągani:

a) urzędnicy i słudzy Dworu, Państwa, kraju, gminy, zakładów krajowych i gminnych, nauczyciele publiczni, wojskowi, jakoteż wdowy i sieroty tych osób, co do ich płac służbowych i pochodzących ze stosunku służbowego pensyj, prowizyj, zapomóg i innych poborów;

b) pasterze dusz co do ich kongruy.

§. 92.

Do rozkładu dodatków na podatki bezpośrednie podług rozmaitej stopy procentowej potrzebne jest przyzwolenie Wydziału krajowego.

§. 93.

Ogłaszanie uchwał, dotyczących dodatków i opłat.

Uchwała Rady, dotycząca dodatków do podatków, lub innych opłat (§. 86. *a*, *b*) musi być w gminie ogłoszoną.

Jeżeli taka uchwała potrzebuje wyższego zatwierdzenia, wolno natenczas każdemu członkowi gminy wnieść względem niej w ciągu ośmiu dni uwagi, które przy zasięganiu wyższego zatwierdzenia przedłożone być mają.

§. 94.

Pobór dodatków i opłat.

Dodatki do podatków mają być pobierane przez te same organa, i ściągane zapomocą tych samych środków co podatki.

Inne należytości pieniężne, mające się uiszczać na cele gminne, na podstawie ustawy lub prawomocnej uchwały Rady miejskiej, niemniej kary pieniężne, orzeczone podług niniejszego statutu, pobiera Magistrat przez swoje organa, a w razie nieuiszczenia ściąga je w drodze exekucyi na ruchomości w taki sam sposób jak zaległości podatkowe.

§. 95.

Konkurencye.

Konkurencya do budowli kościelnych, parafialnych i szkolnych, tudzież do budowy dróg jest przedmiotem osobnych ustaw.

Konkurencye do pewnych potrzeb, oparte na specyalnych tytułach prawnych, pozostają w swej mocy.

Dział VI.

O zawiadywaniu specyalnemi sprawami ludności chrześciańskiej i izraelickiej.

§. 96.

Prawa ludności chrześciańskiej i izraelickiej.

W gminie miasta Lwowa pozostaje tak chrześciańska jak i izraelicka ludność przy własności, posiadaniu i używaniu zakładów i funduszów, przeznaczonych wyłącznie na jej własne cele religijne, naukowe i dobroczynne, i opędza z własnych zasobów wydatki na takie zakłady i inne cele religijne, naukowe i dobroczynne, w których wyłączny udział tylko jej samej przysługuje.

O ile jednak te wydatki dotychczas opędzane były z ogólnych dochodów gminy, powinne one i nadal z tychże dochodów być opędzane.

§. 97.

Zawiadywanie specyalnemi sprawami ludności chrześciańskiej.

Specyalne sprawy ludności chrześciańskiej, o ile zawiadywanie niemi podług ustaw należy do Rady miejskiej, zawiadywane będą przez tę Radę podług przepisów niniejszego statutu z tem jednak ograniczeniem, że izraeliccy członkowie Rady miejskiej w głosowaniu nad temi sprawami i ogółem w załatwianiu tych spraw udziału mieć nie będą.

Gdyby między członkami Rady miejskiej nie znachodziło się najmniej ośmdziesięciu (80) Radnych religii chrześciańskiej, natenczas utworzoną będzie według postanowień §. 24. ordynacyi wyborczej Rada administracyjna chrześciańska, która według przepisów niniejszego statutu zawiadywać ma specyalnemi sprawami ludności chrześciańskiej, w §. 98. poszczególnionemi.

Do ważności uchwał w sprawach tego rodzaju potrzebną jest obecność więcej niż połowy chrześciańskich członków Rady miejskiej, a względnie Rady administracyjnej chrześciańskiej, i bezwzględna większość głosów tychże członków.

§. 98.

Do specyalnych spraw ludności chrześciańskiej należą:

a) sprawy kościołów i innych miejsc religijnych, sprawy obrzędowe, wykonywanie prawa patronatu, prezentowanie lub mianowanie pasterzy dusz, nauczycieli religii i sług kościelnych;

b) sprawy zakładów, fundacyj, stypendyów i innych funduszów, przeznaczonych dla chrześcian lub na cele, w których tylko chrześcianie udział mają;

c) sprawy majątku, stanowiącego wyłączną własność ludności chrześciańskiej, lub przeznaczonego wyłącznie dla tej ludności, lub też zostającego w jej wyłącznem używaniu.

§. 99.

Zawiadywanie specyalnemi sprawami ludności izraelickiej.

Zawiadywanie specyalnemi sprawami ludności izraelickiej pozostaje przy dotychczasowej zwierzchności religijnej tej ludności.

Do tychże spraw należą:

a) sprawy bożnic, cmentarzy, sprawy obrzędowe, mianowanie rabinów, kaznodziei, nauczycieli religii i sług obrzędowych;

b) sprawy zakładów, fundacyj, stypendyów i innych funduszów, przeznaczonych dla izraelitów, lub na cele, w których tylko izraelici udział mają;

c) sprawy majątku, stanowiącego wyłączną własność ludności izraelickiej, lub przeznaczonego wyłącznie dla tej ludności, lub też zostającego w jej wyłącznem używaniu.

§. 100.

Prawo reprezentacyi gminy.

Prawo reprezentacyi gminy do nadzoru, o ile takowe służy jej w ogóle na mocy ustaw, pozostaje nienaruszonem także względem przedmiotów w §§. 98. i 99. wymienionych.

§. 101.

Nakładanie dodatków do podatków, jakoteż innych opłat na członków gminy, na cele w §§. 98. i 99. wskazane, nastąpić może tylko za przyzwoleniem Rady miejskiej, o ile ustawy specyalne nie stanowią inaczej. Przeciw uchwałom Rady w tej mierze służą te same środki prawne, co i przeciw innym jej uchwałom.

Dział VII.

O nadzorze nad gminą.

§. 102.

Gmina miasta Lwowa podlega w sprawach własnego zakresu działania bezpośrednio Wydziałowi krajowemu, w sprawach zaś poruczonego zakresu działania stoi ona pod naczelnym Rządem krajowym.

Wydział krajowy czuwa nad tem, aby majątek miasta, niemniej majątek zakładów miejskich, w całości nienadwerężony był utrzymywanym.

§. 103.

Niniejszy statut zawiera postanowienia, w których sprawach gminy potrzeba przyzwolenia Wydziału krajowego, lub ustawy krajowej.

§. 104.

Uchwały Rady miejskiej, do których ważności potrzeba ustawy krajowej, mają być podawane do Wydziału krajowego, który je wraz ze swojem zdaniem Sejmowi przedłoży.

§. 105.

Rekurs do Wydziału krajowego.

Wydział krajowy rozstrzyga rekursa przeciw uchwałom Rady miejskiej we wszystkich sprawach gminie od Państwa nie poruczonych.

Przeciw dodatkom do podatków rekurs o tyle zanoszonym być może, o ile dodatki te przechodzą wysokość ustawą dozwoloną, lub o ile w granicach tej wysokości nastąpił niestosowny rozkład.

Rekurs ma być wnoszony przez Magistrat w nieprzekraczalnym terminie 14 dni od dnia obwieszczenia uchwały lub zawiadomienia o niej.

§. 106.

Władza dyscyplinarna nad Prezydentem i jego Zastępcą.

Wydział krajowy może na Prezydenta lub jego Zastępcę, przekraczającego lub zaniedbującego swój obowiązek w sprawach własnego zakresu działania gminy, nakładać karę do 200 złr. Kary te wpływają do kassy miejskiej.

W razie cięższego przekroczenia lub ciągłego zaniedbywania obowiązków może Prezydent lub jego Zastępca, po uprzedniem przeprowadzeniu śledztwa dyscyplinarnego, być złożonym z urzędu przez Namiestnika w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 107.

Prawo Rządu do nadzoru i do wstrzymywania uchwał.

Rządowi służy prawo nadzoru nad gminą w tym kierunku, aby takowa swego zakresu działania nie przekraczała i nie działała wbrew ustawom.

To prawo nadzoru wykonywa naczelna polityczna Władza krajowa.

W tym celu może ona żądać udzielenia sobie uchwał Rady miejskiej i potrzebnych wyjaśnień.

§. 108.

Naczelna polityczna Władza krajowa ma prawo i obowiązek zakazać wykonania uchwały, powziętej przez Radę miejską, jeżeli ta uchwała przekracza zakres działania Rady, lub sprzeciwia się ustawom.

Przeciw takiemu zakazowi służy rekurs do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Jeżeli sprawa należy do własnego zakresu działania gminy, winna naczelna polityczna Władza krajowa o wydanym zakazie zawiadomić równocześnie Wydział krajowy.

§. 109.

Naczelna polityczna Władza krajowa ma także rozstrzygać zażalenia przeciw rozporządzeniom Prezydenta i Magistratu, naruszającym lub mylnie zastosowującym ustawy, o ile te rozporządzenia nie są oparte na takich uchwałach Rady miejskiej, względem których rozstrzyganie rekursu należy do Wydziału krajowego.

W sprawach poruczonego zakresu działania rekurs w każdym razie ma być wnoszony do naczelnej politycznej Władzy krajowej.

§. 110.

Środki zaradcze na koszt gminy.

Jeżeli Rada miejska zaniedbuje albo wzbrania się dopełnić obowiązków, w moc ustaw na gminie ciężących, naczelna polityczna Władza krajowa ma na koszt i stratę gminy zarządzić środki zaradcze.

Jeżeli sprawa należy do własnego zakresu działania gminy, a nie zachodzi przypadek nagłego niebezpieczeństwa, naczelna polityczna Władza krajowa winna przed zarządzeniem środków zaradczych porozumieć się z Wydziałem krajowym.

§. 111.

Naczelna polityczna Władza krajowa ma prawo nałożyć na Prezydenta lub jego Zastępcę, przekraczającego lub zaniedbującego swe obowiązki w sprawach poruczonego zakresu działania, karę aż do 200 złr.

Kara ta wpływa do kassy miejskiej.

Jeżeli uchybienie obowiązków jest tego rodzaju, że sprawowanie czynności poruczonego zakresu działania nie może być dłużej zostawione Prezydentowi lub jego Zastępcy bez narażenia dobra publicznego, i jeżeli Rada miejska na wezwanie temu nie zaradzi, może natenczas naczelna polityczna Władza krajowa na czas trwania tego stanu ustanowić na koszt gminy inny organ do sprawowania rzeczonych czynności.

Tak w tym razie, jak i w razach wskazanych w §. 110., należy postępować z wszelką możliwą oszczędnością tak, aby gmina więcej nad konieczną potrzebę obciążoną nie była.

§. 112.

Rozwiązanie Rady miejskiej.

Namiestnik może rozwiązać Radę miejską.

Gminie służy rekurs do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Rekurs ten nie ma mocy wstrzymującej.

Najdalej w sześć tygodni po rozwiązaniu nowy wybór rozpisanym być musi.

Namiestnictwo w porozumieniu się z Wydziałem krajowym zarządzi co potrzeba dla tymczasowego załatwiania spraw aż do wprowadzenia nowej Rady miejskiej.

Zanim wybór nowej Rady miejskiej dokonanym będzie, Prezydent i Wice-Prezydent pozostają na swych posadach, sprawują bieżące interesa gminy, i wykonywują służące Radzie miejskiej przy wyborach prawa.

Rada miejska, którą Namiestnik rozwiązał, może, lecz tylko celem wniesienia rekursu, zgromadzić się na posiedzenie tajne.

Dział VIII.

Postanowienia przechodnie.

§. 113.

Wybór i ukonstytuowanie pierwszej Rady miejskiej.

Skoro statut niniejszy otrzyma moc obowiązującą, zarządzi dotychczasowy Burmistrz wybory nowej Rady miejskiej, a istniejąca Rada pełnić będzie przy tych wyborach czynności, w niniejszym statucie Radzie miejskiej przekazane

Po ukończeniu wyborów, skoro przynajmniej trzy czwarte części nowowybranych wybór przyjmą, otrzyma każdy z nich od dotychczasowego Burmistrza poświadczenie padłego nań wyboru, które mu daje wstęp do Rady miejskiej.

Jednocześnie z zebraniem się trzech czwartych części nowowybranych Radnych ustępuje dotychczasowa Rada miejska.

Nowa Rada ukonstytuuje się pod kierownictwem dotychczasowego Burmistrza.

Skoro ważność wyborów przynajmniej trzech czwartych części nowowybranych Radnych uznaną zostanie, przystąpi Rada miejska do wyboru Prezydenta, pierwszego Wice-Prezydenta i Delegatów miejskich według postanowień niniejszego statutu.

§. 114.

O sposobie załatwienia spraw.

Do chwili wydania nowych instrukcyj urzędowych i nowego regulaminu będą wszelkie sprawy w Radzie miejskiej, w Magistracie i w innych urzędach miejskich załatwiane w sposób dotychczas używany; jeżeliby zaś takowy był w sprzeczności z niniejszym statutem, wyda Rada miejska natychmiast stosowne rozporządzenia.

B.

Ordynacya wyborcza

dla gminy królewskiego stołecznego miasta Lwowa.

Dział I.

O wyborach członków Rady miejskiej.

Rozdział pierwszy.

O prawie wybierania i obieralności.

§. 1.

Prawo wybierania.

Prawo wybierania Radnych miejskich mają następujące osoby, jeśli są obywatelami Państwa Austryackiego:

1. obywatele miejscy i honorowi miasta Lwowa;

2. przynależni do gminy i uczestnicy (§. 3. ust. gmin.), o ile wchodzą do jednej z następujących kategoryj:

a) ci, którzy czy to jako właściciele, czy jako dożywotnicy w obrębie miasta posiadają odziedziczoną, lub najmniej przed rokiem nabytą nieruchomość (grunt lub dom), podatkowi gruntowemu lub domowemu podlegającą;

b) ci, którzy w obrębie miasta prowadzą zatrudnienie, podlegające podatkowi zarobkowemu, i z niego od roku przynajmniej 8 złr. rocznego stałego podatku bez dodatków opłacają;

c) ci, którzy z jakichkolwiek innych tytułów od roku przynajmniej 12 złr. stałego podatku rocznego bez dodatków we Lwowie opłacają;

d) duchowieństwo wyższe, dalej proboszczowie, administratorowie parafij, kapłani miejscowi i katecheci, tudzież pomocnicy duchowni

wszystkich prawnie uznanych wyznań chrześciańskich, jakoteż przełożeni klasztorów;

e) kaznodzieje lwowskiej ludności izraelickiej, jakotéż rabin, do prowadzenia metryk upoważniony;

f) czynni, pensyonowani lub kwieskowani urzędnicy Dworu, Państwa, kraju lub gminy, niemniej urzędnicy zakładów krajowych i gminnych, przynajmniej od roku w gminie stale zamieszkali;

g) adwokaci, notaryusze, doktorowie wszystkich fakultetów, magistrowie chirurgii i farmacyi, główni redaktorowie pism czasowych treści politycznej i naukowej;

h) przełożeni, professorowie i nauczyciele wszystkich w obrębie miasta istniejących, kosztem Państwa, kraju lub gminy utrzymywanych szkół i publicznych zakładów naukowych;

i) oficerowie i do wojskowości należące osoby z tytułem oficerskim, jeżeli się znajdują w stanie stałego spoczynku, lub jeżeli z zastrzeżeniem charakteru wojskowego dymisyę wzieli.

3. Państwo, kraj, tudzież te korporacye, zakłady i fundusze publiczne, których główny zarząd ma siedzibę we Lwowie, jeżeli z własnego majątku lub dochodu opłacają w gminie od roku stałego podatku bez dodatków przynajmniej 250 złr. rocznie.

4. Stowarzyszenia i spółki przemysłowe, których zarząd ma siedzibę we Lwowie, jeżeli z własnego majątku lub dochodu opłacają stałego podatku bez dodatków najmniej 50 złr. rocznie.

§. 2.

Wyjątek.

Wyłączeni od prawa wybierania są:

a) oficerowie w służbie będący, osoby wojskowe z tytułem oficerskim w służbie zostające, tudzież osoby wojskowe, należące do niższych stopni i szeregowcy, z wyjątkiem jednak rezerwistów niepowołanych;

b) słudzy i osoby żyjące z dziennego lub tygodniowego zarobku;

c) ci, którzy jako ubodzy pobierają wsparcie z funduszów na cele dobroczynne przeznaczonych.

§. 3.

Wykluczenie w skutek czynów karygodnych.

Ustawy karne orzekają, czy i na jak długo kondemnata Sądu karnego pociąga za sobą utratę prawa wybierania i obieralności.

Na teraz w myśl ustawy z dnia 15. Listopada 1867. (Dz. p. P. Nr. 131.) wykluczone są od prawa wybierania osoby, skazane na karę za zbrodnie, które nie są objęte drugim ustępem §. 6. od 1. do 10. wspomnionej ustawy, albo za przestępstwa kradzieży, sprzeniewierzenia się, udziału w tychże i oszustwa (§§. 460., 461., 463. i 464. ust. karn.), a to aż do ubiegu czasu oznaczonego w ostatnim ustępie §. 6. wyżwspomnionej ustawy.

Prócz tych wykluczone są od prawa wybierania także osoby, zostające pod śledztwem z powodu czynów karygodnych w poprzednim ustępie wymienionych, przez czas trwania śledztwa.

§. 4.

Wykonanie prawa wybierania.

Uprawnieni do wybierania głosują osobiście.

Wyjątki od tego prawidła są następujące:

1. Za osoby nie mające własnowolności głosują ich prawni zastępcy.

2. Za żonę żyjącą z mężem głosuje mąż lub pełnomocnik, za inne niewiasty głosują ich pełnomocnicy.

3. Osoby nieobecne w gminie z powodu poruczonych im gminnych lub innych publicznych spraw mogą głosować przez pełnomocników.

4. Posiadacze realności lub przedsiębiorstwa zarobkowego mogą, jeżeli są w innej gminie osiedleni, upoważnić do głosowania w ich imieniu ustanowionego przez nich pełnomocnika.

§. 5.

Państwo, kraj, zakłady i fundusze publiczne głosują przez osoby, które dotycząca władza administracyjna do tego upoważni.

§. 6.

Za korporacye, stowarzyszenia i spółki głosują ich prawni, lub statutami oznaczeni zastępcy, albo mianowani przez nie pełnomocnicy.

§. 7.

Współposiadacze jednej nieruchomości mają wszyscy razem jeden tylko głos.

Również spółce handlowej lub przemysłowej służy tylko jeden głos, bez względu na ilość wspólników.

Nieruchomość uważa się jako jedna, jak długo w księgach gruntowych jedno stanowi ciało.

Współposiadacze jednego domu lub gruntu, celem wykonania prawa głosowania, mianują wspólnego pełnomocnika.

Jeżeli współposiadaczami są małżonkowie z sobą żyjący, prawo wybierania wykonuje mąż.

§. 8.

Warunki zastępstwa.

Zastępcą ani pełnomocnikiem być nie może, kto nie jest obywatelem Państwa Austryackiego, lub nie używa własnowolności, albo też jest wyjętym lub wykluczonym od prawa wybierania (§§. 2. i 3.).

Pełnomocnik może jednego tylko zastępować uprawnionego, i winien wykazać się pełnomocnictwem.

§. 9.

Obieralność.

Obieralnymi na członków Rady miejskiej są członkowie gminy płci mężkiej, jeżeli mają prawo wybierania, 30. rok życia ukończyli, i używają własnowolności.

§. 10.

Wyjątki.

Nie mogą być obranymi:

a) urzędnicy przełożonej Władzy politycznej i urzędującej w gminie rządowej Władzy policyjnej;

b) urzędnicy i słudzy miejscy i zakładów gminnych, dopóki w służbie zostają, a po wystąpieniu ze służby, dopóki nie zostaną załatwione rachunki przez nich w skutek stosunku służbowego zdawane;

c) osoby mające spór sądowy z gminą;

d) dłużnicy gminy, u których należytości zalegają;

e) dzierżawcy realności i dochodów gminnych.

§. 11.

Wykluczenie w skutek czynów karygodnych.

Wykluczone są od prawa obieralności:

a) według ustawy z dnia 15. Listopada 1867. (Dz. u. P. Nr. 131.) osoby skazane na karę za jakąkolwiek zbrodnię, albo za przestępstwa kradzieży, sprzeniewierzenia się, udziału w tychże i oszustwa (§§. 460., 461., 463., 464. ust. karn.), a to aż do ubiegu czasu oznaczonego w drugim i ostatnim ustępie §. 6. wspomnionej ustawy;

b) osoby, zostające pod śledztwem z powodu czynów karygodnych, w poprzednim ustępie tego paragrafu wymienionych, przez czas trwania śledztwa;

c) osoby, do których majątku ogłoszono konkurs wierzycieli (upadłość), jak długo trwa rozprawa konkursowa;

d) osoby, które w skutek czynu popełnionego z chęci zysku, w drodze dyscyplinarnego postępowania zostały usunięte z urzędu lub ze służby publicznej, a to przez trzy lata po ich usunięciu.

Rozdział drugi.

O przygotowaniu do wyborów.

§. 12.

Spisy wyborców.

Dla wyboru Rady miejskiej winien Magistrat ułożyć dokładny spis wszystkich wyborców.

Spisy wyborców zawierać mają imiona i nazwiska wyborców, jakoteż oznaczenie tytułu, na którym ich prawo głosowania jest oparte.

§. 13.

Reklamacye.

Spisy wyborców mają być najpóźniej na sześć tygodni przed wyborami złożone w Magistracie. Każdemu członkowi gminy służy prawo przeglądania takowych.

Wyłożenie spisów do przeglądania ma być jednocześnie w gminie obwieszczonem, z oznaczeniem czternastodniowego terminu do wnoszenia reklamacyi.

Komissya, złożona z Prezydenta miasta, jako przewodniczącego i czterech członków, przez Radę miejską z swego grona wybranych, winna w przeciągu trzech dni rozstrzygać reklamacye, przed upływem przepisanego terminu wniesione, i czynić niezwłocznie w spisach wyborczych poprawki przez nią za stósowne uznane.

Przeciw odmownej uchwale komissyi przysłuża reklamującemu prawo odwołania się do Rady miejskiej.

Odwołanie takie winno być wniesione do komissyi w przeciągu trzech dni od uwiadomienia reklamacyjnego o uchwale odmownej, i ma być przez komissyę niezwłocznie przedłożone Radzie miejskiej.

Co do wyborów w toku będących, rozstrzygnienie Rady miejskiej jest stanowcze.

Stósownie do zapadłych prawomocnych orzeczeń nastąpi niezwłocznie sprostowanie spisu wyborców.

W ostatnim tygodniu przed wyborami żadnej poprawki w listach wyborczych przedsięwziąć nie wolno. Zgromadzenia przedwyborcze odbywać się mogą w ostatnich trzech tygodniach przed wykonaniem wyborów.

§. 14.

Obwieszczenie terminu wyborów.

Prezydent miasta rozpisuje wybory przynajmniej na trzy tygodnie przed wykonaniem onych, i w ogłoszeniu oznaczy czas i miejsce wyborów, oraz zawiadomi o tem równocześnie polityczną Władzę krajową i Wydział krajowy.

Rozdział trzeci.

O przedsiębraniu wyborów.

§. 15.

Komissya wyborcza.

Przy wyborach przewodniczy komissya wyborcza, złożona z Prezydenta miasta lub jego Zastępcy, jako przewodniczącego, i z sześciu członków.

Członków komissyi wybiera Rada miejska, trzech z własnego grona, a trzech z wyborców, warunki obieralności mających.

§. 16.

Jawność. Zagajenie wyborów.

Wybory odbywają się publicznie. Przed rozpoczęciem głosowania przewodniczący komissyi wyborczej wyłuszczy zgromadzonym wyborcom postanowienia o warunkach obieralności w §§. 9., 10. i 11. niniejszej ordynacyi, objaśni przepisy względem głosowania i obliczania głosów, i wezwie wyborców, ażeby według własnego przekonania, niezawiśle od wszelkich pobocznych względów, i tak głosowali, jak tego według ich sumiennego zdania dobro gminy wymaga.

§. 17.

Głosowanie.

Każda dzielnica miasta Lwowa może, jeśli tego lepszy wymaga porządek, głosować osobno. Najpierw głosują ci członkowie komissyi wyborczej, którzy są uprawnieni do wybierania, potem jeden z członków komissyi powołuje do głosowania wyborców według porządku, w jakim są zapisani na liście wyborczej.

Wyborca, nieobecny podczas wywołania jego nazwiska, może dopiero po odczytaniu całej listy wyborczej głosować, i ma w tym celu zgłosić się do komissyi wyborczej.

W razie zachodzącej wątpliwości głosujący winien złożyć dowód tożsamości swej osoby przez świadków komissyi znanych.

§. 18.

Głosowanie ustne lub pisemne.

Każdemu wyborcy wolno głosować ustnie lub pisemnie.

Wyborca ustnie głosujący ma wymienić nazwiska stu osób, których na Radnych wybiera.

Wyborca głosujący pisemnie, poda na kartce spisane nazwiska stu osób, mających według jego życzenia zostać Radnymi.

Nazwiska przenoszące liczbę Radnych nie będą uwzględnione przy obliczaniu głosów.

§. 19.

Zapisywanie głosów.

Przy ustnem głosowaniu trzymający pióro wpisze do listy głosujących natychmiast w obecności wyborcy obok jego nazwiska, nazwiska przez niego wymienione.

Równocześnie wymienione przez głosujących nazwiska wpisywane będą do innej listy w ten sposób, iż nazwisko pierwszy raz wymienione będzie do niej wpisane, a za każdém następnem tego nazwiska wymienieniem dodaną do niego będzie porządkowa liczba 2, 3 itd.

Przy głosowaniu kartkami trzymający pióro oznaczy w liście głosujących obok nazwiska wyborcy, iż tenże kartkę oddał.

Kartki mają być aż do obliczenia głosów zachowane w urnie, do której je wyborcy składają.

§. 20.

Zamknięcie głosowania; obliczenie głosów.

Po odebraniu głosów od wszystkich obecnych wyborców przewodniczący w komissyi wyborczej ogłosi, że głosowanie jest ukończone, poczem komissya porówna co do ustnego głosowania, obie prowadzone listy, — co do głosowania kartkami, liczbę oddanych kartek, z listą głosujących; komissya rozstrzygnie natychmiast wątpliwości, powstałe z dostrzeżonych może pomyłek, i przystąpi do obliczenia głosów.

W celu obliczenia głosów, pisemnie podanych, jeden z członków komissyi odczyta nazwiska na kartkach spisane, drugi zaś zapisze każde, pierwszy raz wymienione nazwisko, a za każdém powtórnem tego nazwiska wymienieniem doda liczbę porządkową 2, 3 itp.

Wynikłość obliczenia ma być zapisana na liście głosujących, którą przewodniczący i członkowie komissyi podpiszą.

§. 21.

Wybranymi są ci, którzy uzyskali bezwzględną większość głosów wyborców głosujących. Jeśliby takiej większości głosów za pierwszem głosowaniem nie osiągnięto, wtedy przystępuje się do powtórnego ścislejszego wyboru między osobami, które po wybranych przy pierwszem głosowaniu najwięcej głosów otrzymały.

Do ścislejszego wyboru przedstawia komissya dwa razy tyle kandydatów, ile członków jest jeszcze do wybrania. W razie równości głosów rozstrzyga losowanie, kto przy ścislejszym wyborze ma być na kandydata przedstawiony.

Głos dany osobie, nie przedstawionej na kandydata przy ścislejszym wyborze, jest nieważny.

W razie równości głosów przy ścislejszym wyborze rozstrzyga los.

§. 22.

Zamknięcie czynności wyborczych; ukonstytuowanie Rady.

Skoro wybory dokonane zostały, przedłoży komissya wyborcza Radzie miejskiej spisany z tego aktu protokół wraz z wszelkiemi dowodami; — Prezydent miasta ogłosi ukończenie wyborów i nazwiska wybranych, których zarazem o tem zawiadomi.

Skoro przynajmniej trzy czwarte części nowowybranych wybór przyjmą, Prezydent zawezwie ich do ukonstytuowania Rady miejskiej.

Ukonstytuowanie nastąpi pod przewodnictwem dotychczasowego Prezydenta, który ukonstytuowanej Radzie aż do potwierdzenia wyboru nowego Prezydenta przewodniczyć będzie, wyjąwszy wypadek w §. 26. przewidziany.

§. 23.

Sprawdzanie, unieważnianie i uzupełnienie wyborów.

Ukonstytuowana Rada miejska rozpoznaje akt wyborów, i rozstrzyga ostatecznie o ważności tego aktu, jakoteż o ważności pojedynczych wyborów, tudzież o reklamacyach przeciw wyborom, które w terminie nieprzekraczalnym dni ośmiu, licząc od dnia ogłoszenia wyborów, do niej wniesione być mają.

Polityczna Władza krajowa może unieważnić wybory osób nie posiadających warunków obieralności. Przeciw takiemu unieważnieniu służy rekurs do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych tak stronie, której wybór unieważniony jest, jak i gminie.

Dla uzupełnienia miejsc opróżnionych w skutek nieważności lub nieprzyjęcia wyborów, rozpisze Prezydent niezwłocznie nowy wybór na podstawie spisów, dla poprzedniego wyboru sporządzonych.

Bliższe przepisy o postępowaniu przy wyborach zawierać będzie regulamin wyborów, który Rada miejska za każdym razem ułoży i ogłosi.

§. 24.

Gdyby między wybranymi członkami Rady miejskiej nie znachodziło się najmniej ośmdziesięciu (80) Radnych religii chrześciańskiej, natenczas Prezydent miasta rozpisze niezwłocznie, na podstawie spisu wyborców chrześciańskich, dla poprzednich wyborów Rady miejskiej sporządzonego, wybór tylu członków chrześciańskich, prawo obieralności mających, ile do uzupełnienia liczby ośmdziesięciu Radnych brakuje, a ci nowowybrani tworzą natenczas,

z pierwej wybranymi Radnymi chrześciańskimi, Radę administracyjną chrześciańską.

§. 25.

Po uznaniu ważności wyborów trzech czwartych części Radnych, nowa Rada miejska przystępuje do wyboru Prezydenta miasta i pierwszego Wice-Prezydenta, a w razie §. 32. przewidzianym, Rada administracyjna chrześciańska do wyboru przewodniczącego.

Dział II.

O wyborze Prezydenta miasta, Wice-Prezydenta i Delegatów miejskich.

§. 26.

Wezwanie do wyboru.

Na wezwanie dotychczasowego Prezydenta zbiorą się w oznaczonym dniu i w oznaczonej godzinie członkowie nowowybranej Rady miejskiej pod przewodnictwem najstarszego z nich wiekiem, w celu wybrania Prezydenta miasta, pierwszego Wice-Prezydenta, i Delegatów miejskich.

Wezwanie to powinno nastąpić w przeciągu dni ośmiu po uznaniu ważności wyborów trzech czwartych części członków nowowybranej Rady.

Do wyboru Prezydenta mają być wezwani wszyscy członkowie Rady miejskiej.

Członek, któryby na wezwanie do tego wyboru nie przybył, lub przed tegoż ukończeniem się oddalił, jeżeli nieobecności swej lub oddalenia się nie usprawiedliwi, traci swój mandat, i przed upływem lat trzech do Rady miejskiej wybranym być nie może.

§. 27.

Duchowny jakiejkolwiek religii lub wyznania Prezydentem miasta być nie może.

§. 28.

Warunki ważności wyboru. Głosowanie.

Do ważności wyboru Prezydenta konieczną jest obecność przynajmniej trzech czwartych części całej ilości członków Rady miejskiej i bezwzględna większość głosów całej ilości członków tejże Rady.

Głosowanie odbywa się kartkami.

Przy zapisywaniu i obliczaniu głosów należy zastósować przepisy objęte §§. 19. i 20.

§. 29.

Jeżeli przy pierwszem głosowaniu nikt nie otrzymał większości głosów, w §. 28. wymaganej, należy przedsięwziąć powtórne głosowanie; a jeżeli i przy powtórnem głosowaniu taka większość nie zostanie osiągniętą, należy przystąpić do ścislejszego wyboru między dwoma.

Przy wyborze między dwoma wolno tylko na tych dwóch głosować, którzy przy powtórnem głosowaniu otrzymali największą ilość głosów.

Przy równości otrzymanych głosów rozstrzyga los, który z nich ma być do wyboru między dwoma przedstawionym.

Głos przy trzeciem głosowaniu dany członkowi, do wyboru nie przedstawionemu, jest nieważnym.

W razie równości głosów przy wyborze między dwoma rozstrzyga los.

§. 30.

Nieważność wyboru.

Jeżeli Prezydentem wybrany został, kto według §. 27. wybranym być nie może, wybor jest nieważny, i nowy wybor ma być natychmiast przedsięwzięty.

§. 31.

Wybor Wice-Prezydenta i Delegatów miejskich.

Po dokonanym wyborze Prezydenta, Rada miejska przystąpi do wyboru pierwszego Wice-Prezydenta i Delegatów miejskich.

Pierwszego Wice-Prezydenta i Delegatów miejskich wybiera Rada bezwzględną większością głosów obecnych na posiedzeniu członków Rady miejskiej.

§. 32.

Gdyby wybrany Prezydent nie był religii chrześciańskiej, natenczas przy obradach czy to Rady miejskiej, czy to Rady administracyjnej chrześciańskiej, nad sprawami specyalnemi ludności chrześciańskiej przewodniczy pierwszy Wice-Prezydent, a gdyby i ten nie był religii chrześciańskiej, natenczas członkowie chrześciańscy Rady miejskiej, a względnie członkowie Rady administracyjnej chrześciańskiej, wybiorą w sposób dla wyboru Prezydenta przepisany z grona swojego przewodniczącego, który w sprawach specyalnych ludności chrześciańskiej ma ten sam zakres działania, jak Prezydent w ogólnych sprawach gminy.

§. 33.

Ogłoszenie aktu wyborczego.

Wybor Prezydenta i pierwszego Wice-Prezydenta ma być bezzwłocznie podany do wiadomości publicznej.

Spisany akt wyboru Prezydenta i pierwszego Wice-Prezydenta, stwierdzony podpisami przewodniczącego przy wyborze, równie jak i wszystkich głosujących Radnych, przechowany będzie w archiwum miejskiem.

Rezultat wyboru Prezydenta i pierwszego Wice-Prezydenta ma być podany do wiadomości naczelnej politycznej Władzy krajowej i Wydziału krajowego.